

BLACK POLITICS

Fekete polgárjogi
küzdelem az USA-ban
1945 után :

Fekete politika Marcus
Garveytől Barack
Obamáig

12. RÉSZ

BARACK OBAMA ELNÖKVÁLASZTÁSI KAMPÁNYÁIG

A Black Politics tanulmányorozatban kísérletet teszünk az amerikai fekete politika összefoglalására. A téma könyvtárnyi irodalmára való tekintettel áttekintésünk teljességre nem törekedhet.

Az összeállításban a századforduló civil kezdeményezéseitől Obama elnökké választásáig mutatjuk be a főbb fekete politikai követeléseket, ügyeket, képviselőket, és a rájuk adott intézményi válaszokat. Ez utóbbiak a mindenkori amerikai elnökjelöltek, kormányzók kampányait, a közpolitikai javaslatokat, és jogi lépéseket jelenti.

Ezen kívül az elemzések kiegészülnek társadalom és intézménytörténeti adatokkal, illetve néhány kampány, így az 1960-as Robert Kennedy, Jesse Jackson 1984-es és Barack Obama 2008-as elnökválasztási kampányainak részletes bemutatásával.

Kiinduló hipotézisünk, hogy Obama sikere nem választható el az őt megelőző történelmi eseményektől, így a déli rasszista Jim Crow rendszer felbomlásától, az 1930-as évek fekete közösségi kezdeményezéseitől, vagy a politikai szocializációban fontos szerepet játszó egyház kampány-tevékenységétől.

Szükségesnek érezzük azt is bemutatni, hogy voltaképpen nem létezik egységes fekete identitás, hanem egy koronként és társadalmanként nagyon is különböző társadalmi konstrukcióról van szó, amelynek létezik egy külvilág számára létrehozott változata, és sok, alternatív fekete identitás is. Ezen kívül figyelmet fordítunk a fekete politikusok médiabeli reprezentációjára is.

Az elemzések nyitva hagyják azt a kérdést, hogy vajon létezik-e hosszú távon önálló, a két nagy párton kívül egy harmadik politikai erő, amely kifejezetten a fekete szavazók képviseletére jött létre. Ha igen, akkor ez feltehetően beleillik többi rendszerellenes, a két nagy párt politikájával elégedetlen protest politikai tömörülésekbe..

A kiadó bízik abban, hogy a téma tanulmányozása akár a magyar etnikai kisebbségi kérdések megoldásához és integrációs formák kidolgozásához is ötleteket, mintákat nyújthat.

12. rész

Jesse Jackson Szivárvány Koalíciójától Barack Obama elnökválasztási kampányáig

Thomas J. „Tom” Bradley (1917-1998) Los Angeles Demokrata polgármestereként Kalifornia kormányzó-i székéért indult 1982-ben, mert a népszerűtlen Demokrata Jerry Brown lemondott. Előnyére szolgált a városi önkormányzatnál polgármesterként végzett kilenc év munka és a Los Angeles rendőrfőnökeként eltöltött időszak. Bradley emellett kilenc évig Los Angeles polgármesterének hivatalát is betöltötte. A polgármester-választáson az etnikailag vegyes, de főleg a fehérek által lakott kertvárosokból kapott jelentős mennyiségű szavazatot.

A kormányzó-választáson kihívója George Deukmejian lett, aki tizenöt éve volt a kaliforniai szenátus tagja, négy évig pedig Kalifornia igazságügyminisztere 1979 és 1983 között.

Bradley nem kívánt etnikailag semleges kampányt folytatni, és egyaránt kívánt a mérsékelt fehér és fekete szavazókhoz szólni. Helyzetét megnehezítette, hogy az amerikai politikai rendszerben a polgármesteri cím nem jelent automatikus bizossítékot arra, hogy az illető kormányzóként is bizalmat kap a szavazóktól. A kivételt jelentő polgármesterek pedig mind fehérek voltak.

Ennek ellenére Bradley kampánystábjába ezt nem vette figyelembe, és a fekete szavazókat csak a kampány utolsó heteiben szólították meg. Mindez kevésnek bizonyult ahhoz, hogy a fekete szavazópolgárokat motiválttá tegye a szavazáson való részvételre. Az előzetesen végzett közvélemény-kutatási adatok szerint Bradley vezetett, ami fehér választópolgároknak volt betudható. Ezért keltett meglepetést, hogy a választáson alig egy százalék különbséggel George Deukmejian nyert. Ennek az lehet a magyarázata, hogy a fehér szavazók egy része inkább átszavazott, hogy ne legyen az államnak fekete kormányzója.

Elképzelhető, hogy a közvélemény-kutatások alkalmával működött az elhallgatás spirálja, vagyis a fehér választók jóval kisebb arányban vallották be feketeellenes attitűdjeiket, mint a valóságban, mert tisztában voltak vele, hogy az adott körülmények között visszatetsző lehet ezt az ellenérzést felvállalniuk, különösen akkor, ha fekete a kérdezőbiztos.

A következő választáson 1986-ban Bradley ismét indult, de ekkor sem sikerült nyernie a kormányzó-választáson, a Republikánus Deukmejian megint nyert. Ráadásul megismétlődött a közvélemény-kutatási tendencia is, mely ettől kezdve «Bradley-effektus»ként vált ismertté. Vagyis a közvélemény-

kutatási adatok szerint nyeresre álló jelölttel szemben a szavazófülkében a másik jelöltre - jelen esetben Deukmejian-ra - szavaztak az emberek. Ugyanakkor a népszerűségnek nem mond ellent, hogy Bradley 20 éven át - 1973-tól 1993-ig - Los Angeles polgármestere volt.

A Reagan korszak hangos kritikusaként a két nagy politikai irányzat a demokrata és republikánus helyett egy harmadik társadalmi-politikai kezdeményezés, a Rainbow Coalition segítségével indult az 1984-es és az 1988-as elnökválasztásokon.

A választópolgárok számára a társadalmi szerződés megújítását, egy újfajta partneri viszonyt ajánlott, amelyben a politikai elit és az állampolgárok együtt építenék a jelenleginél demokratikusabb berendezkedésű társadalmi formát.

Bár Jesse Jackson mindegyik caucust [1] és primaryt [2] megnyerte, de nem kapott elegendő támogatást az elnökjelöltséghez.

Az 1984-es elnökválasztás kampánya főleg a fekete, spanyolajkú és a fehér szakmunkásokat, alsó középosztálybelieket kívánta megszólítani. Ennek köszönhetően az összes Demokrata jelölési konvención a legtöbb szavazatot kapta, és megelőzött minden jelöltet - kivéve Walter Mondale-t, aki végül megnyerte a demokrata elnökjelöltségért zajló kampányt.

Mondale elektori szavazatokat csak Minnesotában és Washington DC-ben nyert, és végül alulmaradt Reagan-nel szemben. 1988-as kampánya a fekete középosztályra és a szélesebb társadalmi összefogásra helyezte a hangsúlyt. Ehhez egyaránt megnyerte a baloldali fekete, környezetvédő és meleg szervezeteket. A '84-es kampányhoz hasonlóan ez szintén alacsony költségvetésű volt, de kevésbé populista hangvételű, ezért sikerült megnövelnie a fehér szavazók számát. Jackson az 1988-as elnökválasztáson márciusban, baloldali társadalomkritikai programjával legyőzte Dukakist a michigani caucuson.

Bár Jackson mindkét elnökválasztási kampánya a fekete szavazókat kívánta megszólítani - és ez Jackson választási nyeresi esélyeit is behatárolta - végső soron új fekete szavazókat hozott a Demokrata pártnak, és ezzel megtermékenyítő szellemi távlatokat adott a párt működésének.

Az első fekete kormányzó az USA történetében Douglas Wilder (1931-) volt, akit négy év szenátusi munka után, 1985-ben az erős demokrata Virginia állam kormányzójává választottak. Bár főképpen a konzervatív déli fehér szavazókat kívánta megszólítani, ez nem akadályozta meg abban, hogy 1984-88-ban személyesen támogassa Jesse Jackson kampányát.

A helyi állami szenátus tagja is volt 16 évig, ahol a *Democratic Steernig* és a Szállítási bizottságok tagja lett. A kampányában kerülte a faji jellegű témákat, mint az *affirmative action* vagy a szociális juttatások. Fő kampánytémái a munkahelyteremtés, az adózás, oktatás, környezetvédelem, hatékony kormányzati működés voltak. Ráadásul abortuszpártinak számított, ami viszont különösen nem kedvezett a fehér konzervatív szavazóknak. De az alapvetően konzervatív felé hajló társadalomképpel még a legrasszistább fehér szavazót is meg tudta szólítani. Kevesebb, mint egy százalék előnnyel nyert.

Jó politikai kapcsolatokat ápolt mind a korábbi kormányzóval, Gerard Bahles-el, mind a szegregációpárti politikusokkal, Watkins M. Abbit-al, vagy A. L. Philpet-tel. Kettejüktől jelentős összegű kampánytámogatást is kapott.

Az 1989-es virginiai kormányzó választás kampányában szintén nem a faji jellegű kérdésekre helyezte a hangsúlyt, hanem általános kérdésekre, a fehér szavazókat foglalkoztató témákra, úgymint az adózás, oktatás, egészségügy, környezetvédelem problémáira igyekezett választ adni.

Mérsékelt konzervatív álláspontot képviselt, halálbüntetés-párti volt, és nem változtatott volna azon a munkajogi szabályozáson, amely megtiltotta a kötelező szakszervezeti tagságot a magáncégeknek. Ugyanakkor liberális elképzeléseket is vallott, mert a szabadságjogok közül támogatta az abortuszhoz való jogot. Az előzetes közvéleménykutatások szerint Douglas vezetett kihívója, a Republikánus Marshall Colemann-al szemben.

Ennek ellenére itt is megisméltődött a Los Angeles-i minta, és minimális különbséggel ugyan, de fél százalékkal Marshall nyert. A választáson való részvétel a feketék között 73 %-os volt. A fehér szavazóké csak kevéssel maradt el, és 65 %-os volt. Viszont a fekete szavazóknak csak a 17 %-a adta rá a voksát [3] feltehetően azért, mert a kampányban elsősorban a fehér szavazókat kívánt megszólítani, és kerülte a fekete érdeklő jellegzetes témákat.

Tanulva ebből, az 1992-es kampányában hangsúlyosabban jelenítette meg a fekete szavazókat, érdeklő témákat, de ismét veszített.

Az 1988-as kampányban a republikánus George H. Bush (1924-) a társadalmi kérdéseket hangsúlyozta a kampányában, és olyan retorikai fogást alkalmazott a kampány során, hogy véleményét mint közvélekedést fogalmazza meg. Ezáltal sokkal hitelesebbnek tűnt a mondanivalója, és az ingadozó szavazókat is jobban meg tudta győzni azzal a ki nem mondott üzenettel, hogy az igazság az ő oldalán áll. Ezt a többségi társadalom is magáénak vallja, tehát csakis rá, George Bushra érdemes

szavazni. Javaslati egyaránt foglalkoztak morális kérdésekkel, mint az iskolai imádkozás és az abortusz korlátozása, vagy a társadalmi együttélés szabályainak szigorításával, a halálbüntetés támogatásával és a droghasználat tiltásával.

Ugyanakkor a fekete szavazókhöz ritkán szólt, kerülte a velük való személyes találkozást, nem vett részt a Martin Luther King ünnepségen és az *Urban League* éves fogadására sem ment el. Kampányában semmit sem mondott a faji egyenlőtlenségekről és a fekete alsó középosztály problémáiról. Sőt, a fekete kérdést az ellenkező oldaláról kívánta megfogni, hogy ezzel lejárassa demokrata ellenfeleit.

Ennek a célnak kiválóan megfelelt a *Willie Horton* ügy. A fekete férfi emberölésért kiszabott életfogytiglani büntetését töltötte Massachusetts állam egyik fegyintézetében. Az állam kormányzója Bush kihívója, a demokrata Michael Dukakis volt.

Az egyik hétvégén, Horton tíz hetes eltávozást kapott, elhagyta az államot, és útja során Marylandban egy fehér párt terrorizált oly módon, hogy megverte a férfit és megerőszakolta a nőt.

Dukakis védte a börtönprogramot és elutasította a halálbüntetést, de a választási szövetség egy alkotmányellenes visszasságot talált a kampányában: megtiltotta, hogy az állami iskolákban a diákok az osztályteremben lógó nemzeti zászlóra ünnepélyes esküt tegyenek. Dukakis a középosztályt kívánta megszólítani, kampánya utolsó két hetében populista, elitellenes kirohanásokat tett a republikánus jelöltek ellen, akik neokonzervatív politikája okolható a magas költségvetési hiány okaként.

Faji kérdéssel nem foglalkozott a kampányban, és nem szólalt fel fekete ügyek támogatójaként sem. Igyekezett elkerülni az ezzel kapcsolatos konfrontációt, és csak október 31-én, az elnökválasztás előtt egy héttel jelentette ki, hogy Bush kampányának rasszista felhangja van. Dukakis a Horton üggyel kapcsolatban annak számára elfoghatatlan kommunikációját hangsúlyozta, és nem rasszista jellegét. A média nagy része sem tulajdonított a republikánus kampánynak rasszista jelleget, a *Washington Post* és a *Wall Street Journal* két cikke is eltúlzottnak és hamisnak ítélte a rasszizmussal való vádaskodást.

A fekete újságok eleve fenntartásokat fogalmaztak meg Bush politikai elképzeléseivel szemben, amellyel kapcsolatban kifejtették, hogy ellentéte a fekete közösség érdekeinek, és a Horton-üggyel bizonyítottan érezték a Republikánusok rasszista attitűdjeit a fekete választókkal szemben.

A Horton- és az iskolai kampányolás ügy jelentős mértékben csökkentette Dukakis nyerési esélyét, amit Bush ki is használt. Közben a Horton által

megtámadott férfi, Clifford Barnes, a kampány aktív résztvevőjévé vált. Egy önmagát függetlennek mondó Los Angeles-i politikai tanácsadó cég és a *Committee for Presidency* költségén országjáró kampányra indult, és több államban megfordulva - California, Illinois, New York, Texas - végig Dukakist vádolta és politikai alkalmatlanságát hangsúlyozta.

Emellett Barnes szerepelt több televíziós műsorban, így Oprah Winfrey és Geraldo Rivera *talk show*jában, ahol a támadás különösen kegyetlen jellegét és annak részleteit hangsúlyozta.

Marylandban, a büntett színhelyén olyan szórólapokat postáztak a választópolgároknak a republikánus aktivisták, melyeken Dukakis és Horton fényképe és a következő felirat volt olvasható: „*Te, a Gyereked, Szüleid, Barátaid élete veszélyben van, mert egy Hortonhoz hasonló figura látogathat meg, ha Mike Dukakis lesz az elnök*”.

A hirdetés ötletét módosított formában a többi állam republikánus kampányában is átvették. Így például a szavazóknak küldött hírlevélen Horton fényképe volt látható, és mellé fehér gyerek fényképét montírozták, azt a látszatot keltve, hogy Horton a gyerekeiket, a jövőjüket veszélyezteti. Ráadásul a tényeket elferdítve, hogy nagyobb érzelmi hatást érjenek el, Hortont gyerekgyikósként ábrázolták.

A kampánnyal kapcsolatban több televíziós kereskedelmi műsorban is hirdetések jelentek meg, így a *CNN* vagy a *CBN Lifetime* műsoraiban.

Közben a republikánus kampánystáb további kampányelemeket alkalmazott. New Yorkban Horton fényképét tartalmazó Bush szórólapot osztogattak, a júliusi *Reader Digest*ben a „*Megúszni a gyilkosságot*” című cikk jelent meg. Illionisban a szavazókat elárasztották „*Az összes gyilkos, megerőszkoló, drog terjesztő és gyerekmolesztáló Massachusettsben Michael Dukakisra szavaz*” feliratú szórólapok.

A republikánus kampánystáb, az *Americans for Bush* (a *National Security Committee* egyik részlege) anyagi támogatása révén, egy harminc másodperces reklámspotot is készített a *Hétvége eltöltése* címmel, mely Dukakis felelősségét kívánta hangsúlyozni a Horton-ügy kapcsán. A Larry McCarthy, az *Ailes Communication* kampány-kommunikációs cég elnökhelyettes által a *Hétvége eltöltése* címmel tervezett spotot több kereskedelmi csatornán, a *CNN*-n, a *CBN*-en, a *Lifetime* kábelcsatornákon is leadták.

A hirdetés elején Bush és Dukakis fényképe volt látható egymás mellett, és egy ismeretlen hang bűnösnek nevezte a két jelöltet.

Bush képére kattintva a „*Bush támogatja a halálbüntetést az első elkövetőkre*” felirat volt olvasható. Ha Dukakis képére katintottak, ott azt a szándékoltan cinikus feliratot olvashatták, hogy „*Dukakis nem csak a halálbüntetést ellenzi, hanem gyilkosokat enged ki a hétvégre a börtönből*”. A harmadik képen Horton fényképe volt látható, és az a szöveg volt olvasható, hogy „*Megölt egy fiút és tizenkilencszer sújtott le, amikor kirabolta*”.

Horton fényképe egy kegyetlen tekintetű, szakállas, katonai ruhát viselő, fekete férfit ábrázolt, akit éppen egy rendőr tartóztat le. Nyilvánvaló, hogy a hirdetés a vizuális manipulációt felhasználva azt akarta üzeni a nézőnek, hogy Bush igazságos, de szigorú, a bűnösöket meg kívánja büntetni, Dukakis egy felelőtlen kormányzó, aki még saját államában sem tud rendet tartani, nemhogy egy országban.

Végül Horton fényképe szándékoltan a brutalitást és az állatiasságot kívánta hangsúlyozni, a nézőkben meglévő rasszista attitűdöket kívánta feléleszteni, hogy a szimbolikus társítással Horton bőrszínét és kriminalitást összekapcsolják. Ezzel tulajdonképpen igazolni kívánta a Bush által kívánt szigorú büntetést, és minden szimpátiát megvont az elkövetőtől. A képernyőn három szó villódzott: „*Elrablás*”, „*Leütés*”, „*Megerőszkolás*”. A folyamatosan villózó szavakkal, a nézők félelmére és indulataira támaszkodva, a tudatalattiba kívánták eljuttatni az üzenetet, mintegy azt sulykolva, hogy az erőszak bármelyikükkel megtörténhet, és ennek megelőzésére csak szigorú büntetéssel lehet válaszolni.

Utána ismét Dukakis fotója következett, aki bűnös Horton hétvégi eltávazása miatt, és ismét feltűnt a címadó mondat, kissé átalakítva: „*Hétvégi Börtön Eltöltése. Dukakis Bűnöző*.” Tehát ha bűnös, akkor büntetést érdemel, amelyet leginkább úgy kaphat meg, ha a választópolgárok nem adják rá a szavazatukat.

A Bush kampánycsapat egy másik, a bűnelkövetéssel kapcsolatos kampányfilmet is készített *Az Ajtó Átalakítása* címmel, mely egyértelműen a börtönajtóra vonatkozott. A filmben rabok láthatóak, akik hosszú sorokban a börtöncellába vonultak, majd egy átalakított ajtón keresztül rögtön kikerültek a börtönből. A film a republikánusok az igazságszolgáltatás - szerintük túl enyhe - ítéleteire célzott. Ebben nem szerepelt Horton, és az eredeti verzióhoz képest csökkentették a fekete statiszták számát, nehogy rasszista színben tűnjön fel a kampányfilm.

Azonban a kampányfilm elérhette a célját, főleg a déli, fehér szavazók között, hiszen Bush november 8-án az elektori szavazatokból 426-at szerzett meg,

míg Dukakis 111-et és a teljes szavazatok 53,4% -át kapta meg Bush [4].

David Dinkins (1933-) demokrata jelöltként 1989-ben indult a New York-i polgármesteri címért. Ed Koch republikánus polgármestert kívánta legyőzni. Kampánya elsősorban a fehér középosztálybeli szavazókat, többek között a város zsidó lakóit kívánta megszólítani. Ugyanakkor a New York-i százezer főt számláló arab közösség szavazatára és anyagi támogatására is szüksége volt Dinkinsnek. Mivel nem akarta, hogy a két szavazói csoport közötti ellentét a közel-keleti konfliktus eltérő megítélése kapcsán tönkretegy a kampányát, ezért csak titokban találkozott az *Arab-American Democratic Club* tagjaival, hogy anyagi támogatásukat kérje a kampánya számára.

Dinkins szakított azzal a fekete politikusok által használt, bevált gyakorlattal, hogy a kampányát támogató vagy abban résztvevő feketéket jelentős kormányzati pozícióba nevezze ki.

Bár kampánya részben az etnikai szolidaritásra és lojalításra épült, amellyel minden kisebbségi csoportot igyekezett megszólítani, ám a kampányban sokkal hangsúlyosabb szerepet töltött be a gazdaság és az amerikai világhegemóniát hangsúlyozó külpolitika.

A polgármester-választás napján, 1989. november 7-én, amit csak *Fekete Keddként* emlegettek a politikai elemzők és a médiumok, New Yorkon kívül több amerikai városban, Clevelandban, Durhamban, New Heavenben, és Seattleben is fekete polgármestert választottak.

Ráadásul mindegyik jelölt etnikailag semleges kampányt folytatott, amelynek sikerén felbuzdulva a 90-es években, Denverben, Kansasban és Missouriban is ezt a kampánystratégiát alkalmazták a polgármester-választásokon.

Annak ellenére, hogy Dinkins 2%-al nyert kihívója, a republikánus Robert Gulianival szemben, ez a választási eredmény is tartogatott meglepetéseket, mert az előzetes közvéleménykutatási adatok még 15%-os előnyt prognosztizáltak Dinkins javára [5].

A rákövetkező évtizedben szintén tovább élt a stratégia, még az olyan esetekben is, amikor Newark-ban (New Jersey) 2002-ben két fekete jelölt, Sharpe James és Cory Booker vetélkedett a polgármesteri tisztségért. Kölcsönösen megállapodtak abban, hogy a kampányukban mellőzik a választókat megosztó faji kérdéseket és kerülnek a fehér szavazók számára túlzottan hangsúlyosan megjelenített fekete identitást jelképező szimbólumokat. Nagy hangsúlyt helyeztek a helyi civil és önszerveződő mozgalmakra a kampányban, és ennek

köszönhetően a választásokon magas volt a részvételi arány a fekete szavazók között is.

Az 1992-es választások alkalmával a fekete képviselők 13 új helyet szereztek a Képviselőházban. Ez nagymértékében az Igazságügy Minisztérium erőfeszítéseinek volt köszönhető, mely 1982-ben módosította a *Voting Rights Act*-ot [6]. A döntés megtiltotta, hogy a választójog kevesebb lehetőséget biztosítson a kisebbségeknek a többi résztvevőhöz képest, a politikai részvételben és a képviselőik megválasztásában.

Kimondta azt is, hogy a kisebbségek mindaddig nem lesznek arányuknak megfelelően képviselve a kormányzatban, amíg a választási rendszer előítéletes velük szemben. Ennek politikai fogadtatása meglehetősen ellentmondásos volt. Konzervatív oldalról Abigail Thernstorm úgy érvelt [7], hogy a döntés hatásosan arra kényszeríti az államokat, hogy kisebbségi-többségi kerületeket hozzanak létre, és ezzel veszélyeztetik a színvak és méltányos jogalkotást.

Ezt az érvelést tette magáévá *Sandra Day O'Connor Associate Justice* 1993-ban [8], amikor egy észak-karolinai terv ellen döntött. A terv a rekonstrukció - azaz az 1870-es évek - óta, először két fekete képviselőt küldött volna a Kongresszusba. Liberális oldalról szintén a méltányosságot hozták fel érvként, és Frank M. Parker polgárjogi aktivista úgy gondolta [9], hogy a feketék és a latinok a törvény nélkül soha nem jutnának be számáruknak megfelelően Délről a Kongresszusba, a faji előítéletek miatt.

A kérdésben a Legfelsőbb Bíróság 1980-ban a *City of Mobile kontra Bolden* [10] ügy kapcsán olyan döntést hozott, amely kimondta, hogy a választási rendszerről csak akkor mondható el, hogy alkotmányellenesen diszkriminálja az adott kisebbséget, amikor azok bizonyítani tudják, hogy faji előítéletlen alapuló szándékkal hozták azt ellenük létre.

A demokrata Deval Patrick (1956-) Massachusettsben a kormányzói kampányban 2005-ben úgynevezett « pragmatista kampányt » folytatott. A fő hangsúlyt a jogi és kormányzati reformokra helyezte, és igyekezett a választók közötti ideológiai ellentétet kiegyensúlyozni, mintahogy a faji kérdéseket sem hangsúlyozta. Nevéhez fűződik a „*Yes We Can*” kampány szlogen először való alkalmazása - ezt Obama is átvette-, amellyel egy centrista, kiegyensúlyozott hangvételű kampány alapjait teremtette meg. Ezzel egy olyan államban nyerte el a kormányzói széket 2006-ban, ahol az állam lakosságát 79%-ban fehérek alkották [11].

(2012.09.14.)

További részek :

1. A mai fekete identitás az USA-ban
2. Az amerikai fekete politikai kultúra
3. Pillanatkép a mai amerikai fekete társadalomról
4. Harc a a fekete szavazókért: Politikai kommunikáció és kampánystratégiák szövetségi és állami választásokon az USA-ban
5. Az egyház, mint az amerikai fekete közösség méhe
6. Harmadik pártiság = fekete párt?
7. A Jim Crow rendszer kialakulása Délen
8. Az NAACP létrejöttétől Franklin D. Roosevelttől elnökválasztási kampányáig
9. Henry Truman elnökségétől a *Voting Rights Act* törvénybe iktatásáig
10. Az 1960-as amerikai elnökválasztási kampány és az Afrika-kérdés
11. A *Voting Rights Act* megszületésétől a Ronald Reagan-i neokonzervatív fordulatig
13. Jesse Jackson 1984-es elnökválasztási kampánya
14. George W. Bush, az « együttérző konzervatív », a republikánusok és a fekete közösség
15. Barack Husszein Obama 2008-as elnökválasztási kampánya
16. Hillary Rodham Clinton 2008-as elnökválasztási kampánya
17. *Affirmative Action*: A pozitív diszkrimináció elmélete és gyakorlata az USA-ban

[1] A caucus az amerikai politikai kultúrában a Demokrata vagy a Republikánus jelöltet támogatók csoportja, eredete 1763-ra nyúlik vissza, ekkor szerepel John Adams naplójában, mint a nyilvános választáson szereplő lehetséges jelölteket kiválasztó csoport. Etimológiailag egyaránt származtatják algonkin indián és latin szavakból. Napjainkban csoport, politikai platform a megnevezése, amit a Demokrata Párt honosított meg New Yorkban a Tammany Hall révén, amely 1790-1960 között játszott fontos szerepet a város politikai életének alakításában. Mint intézmény, az egyes államok elnökjelöltjeinek kiválasztására szolgál, ezek közül az Iowa caucus a legjelentősebb. Ezen kívül az azonos elveket valló vagy etnikai csoporthoz tartozó képviselőket is tömörítheti, ebben az esetben lobbitevékenységet is folytathat vagy kollektív szavazási móddal is élhet. Egyik legismertebb működési módja a dolgozatban is tárgyalt Congressional Black Caucus.

« Caucus », Encyclopaedia Britannica, (11th ed.) , 1911.

[2] Más néven primary election, politikai szervezet, amelyben egy bírálóbizottság tagjai a választás előtt kiválasztják a választásokon induló jelölteket. Az USA-ban pártok után elnevezve, és a kormányzat részéről van lebonyolítva a pártok nevében, mivel a jelölésért a politikai szervezetek felelősek, ezért ez a választópolgárok kizárásával történik. A többi országban a primary elnevezése lehet caucus, jelölő gyűlés vagy konvenció. A jelölő gyűlés lehet zárt, ahol csak regisztrált párttagok szavazhatnak, félig zárt ahol független küldöttek is szavazhatnak, államonként eltérő, hogy csak a szavazófülkében vagy nyíltan is kifejezhetik a pártszimpátiájukat a Election Day (Választás Napján) – mely az első novemberi hétfőt követő kedd, vagyis legkorábbi időpontja november 2. és a legkésőbbi pedig

november 8., a zárt, amikor nem szükséges regisztráció, bármelyik párt jelöltjére szavazhat a pártszimpátiájától függetlenül, és a félig nyitott, amikor a szavazás előtt egy választási bizottság előtt nyíltan szükséges megnevezni a támogatni kívánt pártot és jelöltet. Ezen kívül létezik még a run off, amikor a két legesélyesebb jelöltre szavaznak függetlenül a pártkötődésüktől.

« Closed Primary Election Law & Legal Definition », USLegal.com, (Letöltés : 2009. dec. 10.)

[3] Judson Jefferies, « Douglas Wilder and the Continuing Significance of Race: An Analysis of the 1989 Gubernatorial Election, » Journal of Political Science Vol. 23 (1990), Idézi: Dr. Marable, Manning: « Racializing Obama: The Enigma of Post Black Politics and Leadership. »

http://www.blackcommentator.com/306/306_racializing_obama_marable_ed_bd.html
(Letöltés: 2009. júl. 22.)

[4] Michael Sheppard, « How close was the 1988 election?», Massachusetts Institute of Technology, <http://www.mit.edu/~mi22295/elections.html#1988>
(Letöltés : 2009. dec. 20.)

[5] Dr. Marable, Manning: « Racializing Obama: The Enigma of Post Black Politics and Leadership. »
http://www.blackcommentator.com/306/306_racializing_obama_marable_ed_bd.html (Letöltés: 2009. júl. 22.)

[6] Tate, Kathrine: *Black Faces in the Mirror: African Americans and the Representatives in the USA Congress*. Princeton, Princeton University Press. 2004., p. 11.

[7] *op. cit.*, p. 10.

[8] *op. cit.*, p. 11.

[9] *op. cit.*, p. 11.

[10] *Mobile v. Bolden*,
<http://supreme.justia.com/us/446/55/>
(Letöltés: 2009. júl. 23.)

[11] Duval Patrick, see Scot Lehigh, “Patrick’s Stunning Victory,” Boston Globe, September 30, 2006; and Kirk Johnson, “In Races for Governor, Party May Be Secondary,” New York Times, November 4, 2006. Idézi: Dr. Marable, Manning: « Racializing Obama: The Enigma of Post Black Politics and Leadership. »

http://www.blackcommentator.com/306/306_racializing_obama_marable_ed_bd.html
(Letöltés: 2010. júl. 23.)

Képek forrása :

Címloldal - <http://preaprez.wordpress.com/>
6. old. - <http://www.islandmix.com>

Schlenker Ádám

- az ELTE Társadalomtudományi Karán tanult politológia és kulturális antropológia szakon, szakdolgozatát az amerikai fekete politikai kultúráról és a mai férfi testképről írta.

- kutatási területei az európai összehasonlító politika, az USA kül- és belpolitikája, a közpolitika és az esélyegyenlőség.

Schlenker.Adam(kukac)gmail(pont)com

Europa Varietas Intézet

1135 Budapest, Szent László út 15. 5. em. 8.
<http://www.europavarietas.org>
info(kukac)europavarietas(pont)org

© Schlenker Ádám
© 2011-2012 Europa Varietas Alapítvány